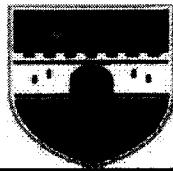

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
VLADA UNSKO-SANSKOG KANTONA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA - SANA CANTON
UNA-SANA CANTON GOVERNMENT

Broj: 03-017-133/2019
Dana; 21.02.2019. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PRIMLJENI	26.02.2019.
OGRADJENI	03-017-133-16110

PREDMET: Informacija o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona u 2018. godini, dostavlja se

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona u 2018. godini, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

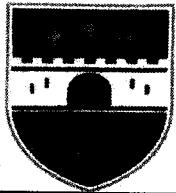
Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 21.02.2019.godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-017-133/2019, primila na znanje Informaciju o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona u 2018. godini, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova, koja vam se upućuje na razmatranje.

S poštovanjem,

Prilog: Informacija o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona u 2018. godini (6x)

Dostavljeno:
1.Naslovu
2.a/a (2x)

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.02.2019. godine, d o n o s i :

Z A K L J U Č A K

I

Prima se na znanje Informacija o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona u 2018. godini i upućuje se Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

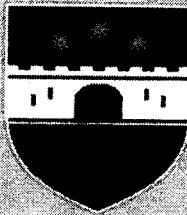
II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-133/2019
Bihać; 21.02.2019. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

Broj: 05-04041-05-49/18

Dana: 12.02.2019.godine

INFORMACIJA

**O STANJU NASILJA U PORODICI
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA
U 2018.GODINI**

Bihać, februar 2019. godine

SADRŽAJ

I UVOD	3
A – Opća zapažanja o nasilju u porodici	4
II STANJE NASILJA U PORODICI	5
A – Stanje u 2018.godini	5
III OCJENA STANJA	7
A – Osnovna ocjena	7
B – Rezime	8
C – Prijedlog mjera	9

I UVOD

Izradom Informacije o stanju nasilja u porodici na području Unsko-sanskog kantona Ministarstvo unutrašnjih poslova nastavlja kontinuitet i praksi da se problematika ove vrste nasilja detaljnije obradi, a mjesečni i periodični podaci prikazuju se i u izvještajima o radu.

Nasilje u porodici predstavlja ozbiljnu sigurnosnu pojavu čije posljedice trpi čitavo društvo, a za čije je rješavanje pored policije, koja se uglavnom bavi posljedicama, te je za adekvatan pristup potrebno angažirati i druge institucije i stručnjake različitih specijalnosti.

Izloženost žena, kao najbrojnijih žrtava, ima duboke korijene u patrijarhalnoj strukturi društva i tradicionalnoj podjeli spolova. Promjene u javnom životu poput rata, neimaštine, gubljenja zaposlenja u značajnoj mjeri utiču na odnose ~~među~~ ljudima i pogoduju nasilju kako u porodici, tako i izvan nje.

Nepobitna je činjenica da većina žrtava (posebno žena) ne prijavljuje nasilje u porodici, jer po svaku cijenu žele sačuvati porodicu i spremne su žrtvovati sve za nju, bilo zbog tradicionalnog shvatanja porodice ili zbog neizvjesnosti oko podizanja i odgajanja djece, nedostatka finansijskih sredstava i dr.

Ova vrsta nasilja dogada se u cijelom svijetu, gdje prouzrokuje duševne i tjelesne tegobe, uništava porodicu tako da se ne može i ne smije tolerisati.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona je i u proteklom periodu ostvarilo zadovoljavajući nivo saradnje, kako sa centrima za socijalni rad, tako i sa pravosudnim organima, obrazovnim ustanovama, međunarodnim i drugim organizacijama i drugim institucijama kao i sa „Sigurnom kućom“ u Bihaću.

Posebno je značajan rad tzv. RPZ policijaca, koji su određeni za „rad policije u zajednici“, u koji je uključen i određeni broj žena policijskih službenika, kojima žene, kao najčešće žrtve nasilja „lakše“ povjeravaju probleme nasilja (na nivou Uprave policije MUP-a USK-a ukupno je 29 policijskih službenika zaduženo za navedenu oblast, od toga 5 žena).

U ovoj oblasti ostvarena je saradnja sa vladinim i nevladinim sektorom, a policijski službenici se i dalje educiraju za rad u ovoj oblasti. Žrtve se sve više i češće odlučuju da prijave nasilje, ali su i dalje kod jednog dijela prisutne razne zablude, strah itd., što se može otkloniti proaktivnim djelovanjem policije.

U vezi poboljšanja stanja u oblasti nasilja u porodici i na osnovu analitičkog praćenja stanja iz navedene oblasti, te na osnovu Zaključka Skupštine Unsko sanskog kantona, Vlada Unsko sanskog kantona imenovala je interresornu grupu za izradu Akcionog plana za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici za period 2016.-2018.godina na području Unsko-sanskog kantona. U izvještajnom mjesecu urađen je i prijedlog mjera i aktivnosti Uprave policije MUP USK-a, a koji se odnosi na izradu Akcionog plana za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici koji je proslijeđen Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike.

Policajci službenici kroz razna edukativna predavanja, samostalno ili sa drugima, na seminarima, okruglim stolovima, kroz istupe u medijima i raznim saopćenjima za javnost na nivou općina, nastoje ojačati svijest žrtava da prijave nasilje, jer se iz straha od nasilnika, osude sredine, ekonomске ovisnosti, zabluda, ovo nasilje ne prijavljuje, čime se ono ponavlja i u nekim slučajevima postaje intezivnije .

Iz tog razloga „nasilje u porodici“ također spada u tamnu brojku kriminaliteta jer se mnoga djela nasilja prikrivaju, prešućuju i mogu se otkriti samo proaktivnim radom policije u zajednici.

Saznanja ukazuju da je ipak svjesnost žrtava u porastu i da se sve češće odlučuju prijaviti nasilje.

A - Opšte zapažanje o nasilju u porodici

Nasilje u porodici je ponašanje kojim član porodice ugrožava tjelesni integritet, duševno stanje ili spokojstvo drugog člana porodice. Pojavljuje se u raznim oblicima kao fizičko, seksualno, psihičko i emotivno, ekonomsko, duhovno itd. Kao žrtve pojavljuju se najčešće žene (supruge), a zatim, djeca, muškarci, stara i nejaka lica.

Pod pasivnim zlostavljanjem podrazumijeva se suptilan vid nasilja kao što su dvosmislenost, prebacivanje krivice, zapostavljanje i sl., koje se uglavnom teško uočava kao nasilje, a obično vodi i završi kao fizičko nasilje.

Na ovim područjima i pored toga što se rat završio prije više od 20 godina u mnogim porodicama postoje ljudi koji su prošli užase rata (logori, razna mučenja, gubljenja članova porodice itd.) što je ostavilo dugoročne traume, a kod nekih je prisutan i posttraumatski stres.

Siromaštvo, nemogućnost obezbjeđenja sredstava i boljih uslova za život, patrijahalni odgoj, alkoholizam i sl. također može dovesti do nasilja u nekim, naročito socijalno zapuštenim porodicama.

Pored toga što je kao relativno novi oblik kriminaliteta uvedeno prije 10 godina (član 222 KZ FBiH) nasilje u porodici se vrši i kroz druge grupe krivičnih djela: protiv života i tijela (ubistvo, TTP, LTP) i protiv polne slobode i morala (silovanje, rodoskrvnuće, bludnje radnje), te protiv braka, porodice i mladeži (zapanjenje ili zlostavljanje djeteta i maloljentika i sl.). Žrtve su članovi porodice.

Neophodno bi bilo intenzivirati edukacije kako policije, tako i socijalnih radnika, zdravstvenih radnika, uposlenika u obrazovanju, u pravosudnim organima i sl. kako bi se postigao viši stepen efikasnosti i koordinacije. Naročito je poželjno organizirati zajedničke edukacije.

Potrebno je i dalje vršiti opremanje prostorija za rad sa žrtvama, koja su ponekad djeca. Na području kantona evidentan je i nedostatak adekvatnih prostora za sprovodenje zaštitnih mjera koje izriču sudovi, a pored Sigurne kuće u Bihaću ne postoji prostor na područjima drugih općina za smještaj muških žrtava i sl., mada su ovakve žrtve rijede.

Promatra li se ukupno nasilje za period 2010-2017. godina evidentno je da je „nasilje u porodici“ u porastu, naročito kada su u pitanju krivična djela iz člana 222. KZ FBiH.

**TABELARNI PRIKAZ SLUČAJEVA NASILJA U PORODICI
2011 – 2018.godina**

GODINA	KD	PREKRŠAJ	OSTALO	SVEGA
2011.	155	48	34	237
2012.	140	18	13	171
2013.	162	13	0	175
2014.	174	11	1	186
2015.	134	23	22	179
2016.	141	48	20	209
2017.	154	51	0	205
2018.	137	31	0	168
UKUPNO	1.197	243	90	1.530

**TABELARNI PREGLED BROJA OSTALIH KD SA ELEMENTIMA
NASILJA U PORODICI (2011-2018)**

NAZIV GRUPE KD	GODINA							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
KD protiv života i tijela	64	54	72	108	28	4	105	88
KD protiv spolne slobode i morala	10	3	11	6	0	0	16	22
KD protiv braka, porodice i mladeži	213	168	177	190	138	156	162	160
UKUPNO	287	225	250	304	166	160	283	270

II STANJE NASILJA U PORODICI

A – Stanje u 2018.godini

Organizacione jedinice Uprave policije su u 2018.godini evidentirale ukupno 168 slučajeva nasilja u porodici, od čega 137 krivičnih djela nasilja u porodici i 31 prekršaj iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. U poređenju sa 2017.godinom broj slučajeva krivičnih djela nasilja u porodici smanjen je za 17 slučajeva ili 11 % dok je smanjen i broj prekršaja za 20 ili 39,2%, te kad se zbroje KD i prekršaji po Zakonu o zaštiti nasilja u porodici (168) bilježimo smanjenje za 37 slučajeva što je za 18 % manje u odnosu na 2017.godinu.

**TABELARNI PREGLED UPOREDNIH PODATAKA O UKUPNOM NASILJU
U PORODICI ZA 2017. I 2018.GODINU**

GODINA	BROJ KD	BROJ PREKRŠAJA	BROJ OSTALIH INCIDENATA	SVEGA
2018.	137	31	0	168
2017.	154	51	0	205
RAZLIKA + -	-17	-20	=	-37
RAZLIKA %	-11	-39,2	=	-18

Ukupno je evidentirano 137 počinjoca slučajeva nasilja u porodici, što je manje za 64 lica ili 31,8 % u odnosu na uporedni period.

Na području Unsko-sanskog kantona evidentirano je ukupno 206 žrtava nasilja u porodici (krivična djela nasilje u porodici, prekršaji i incidenti), što je manje za 8 (ili 3,7 %) u odnosu na 2017.godinu. Nerijetko su žrtve djeca, što se odražava na psihu samog djeteta.

Najčešća vrsta nasilja je fizičko, zatim ostali slučajevi nasilja, psihičko, ekonomsko a najrijeđe je seksualno nasilje.

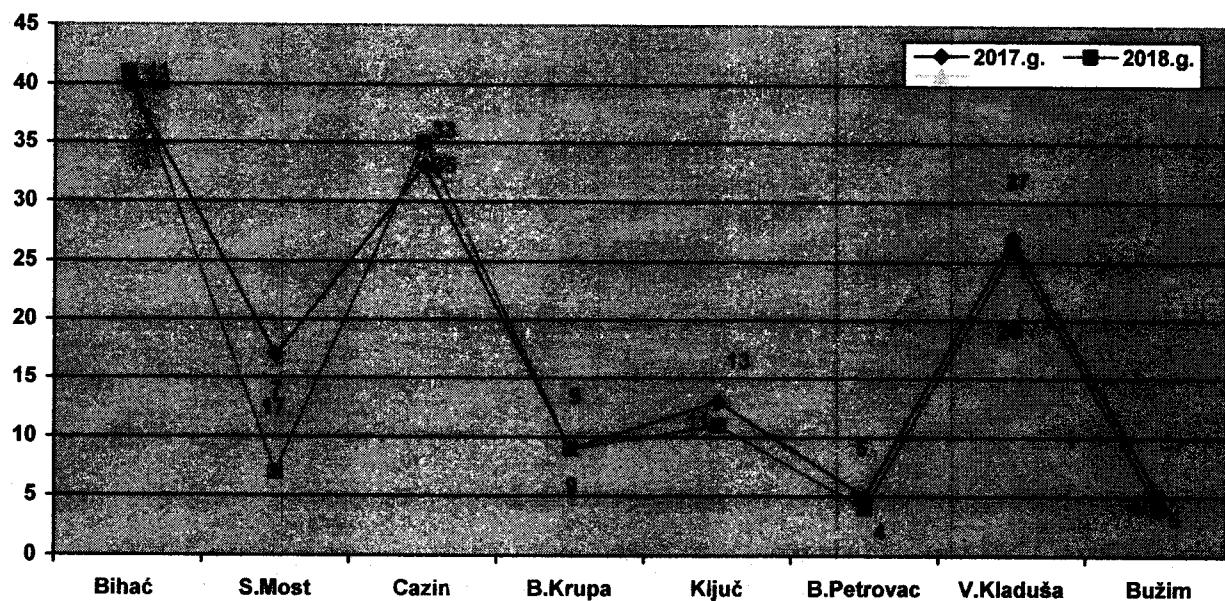
Uzimajući u obzir i druga krivična djela u kojima se evidentiralo nasilje u porodici u 2018.godini, ukupno su nastupile posljedice kod 94 lica, što je za 37 lica (ili 28,2 %) manje u odnosu na 2017.godinu. LTP je zadobilo 81 lice, TTP 4 lica i opisne povrede 9 lica.

KRIVIČNA DJELA

Na području Unsko-sanskog kantona evidentirano je ukupno 137 krivičnih djela iz člana 222. KZ F BiH (nasilje u porodici), što je za 17 (ili 11 %) manje u odnosu na 2017.godinu.

UPOREDNI TABELARNI PREGLED BROJA KD NASILJE U PORODICI PO OPĆINAMA

OPĆINA	2018.	2017.	RAZLIKA + -	RAZLIKA %
BIHAĆ	41	40	+1	+2,5
B.KRUPA	9	9	=	=
B.PETROVAC	4	5	-1	-20
CAZIN	35	33	+2	+6
V.KLADUŠA	26	27	-1	-3,7
BUŽIM	4	5	-1	-20
S.MOST	7	17	-10	-58,8
KLJUČ	11	13	-2	-15,4
UKUPNO	137	154	-17	-11

Do povećanja broja krivičnih djela došlo je na području grada Bihaća (1), Sanskog Mosta (10) i Bužima (1), dok je do smanjenja došlo na području grada Cazina (2), Ključa (2), Bos. Petrovca (1), Velike Kladuše (1) dok je na području općine Bosanska Krupa identičan broj KD u odnosu na prošlu godinu (9).

Ova krivična djela počinilo je 137 lica, među kojima su 26 povratnika, 3 maloljetnika i ostalih počinjoca 108.

Broj KD-a „nasilje u porodici“ u odnosu na 2017.godinu je manji za 17 ili 11 %.

Pored navedenog, nasilje u porodici, kako je već navedeno, pojavljuje se i kroz određen broj drugih krivičnih djela iz KZ F BiH (grupa KD protiv života i tijela, grupa KD protiv spolne slobode i morala i grupa KD protiv braka, porodice i mladeži).

U 2018.godini evidentirano je ukupno 270 (manje za 38 ili 12,3 %) krivičnih djela iz navedenih grupa i to iz grupe krivičnih djela protiv života i tijela evidentirano je 88 krivičnih djela, KD protiv spolne slobode i morala evidentirana su 22 KD-a, KD protiv braka, porodice i mladeži evidentirano je 160 KD-a.

PREKRŠAJI

U toku 2018.godine evidentiran je 31 prekršaj iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici što je za 20 prekršaja (ili 39,2 %) manje u odnosu na 2017.godinu Prekršaji se vrše na području općine Velika Kladusa (26), grada Bihaća (3) i općine Ključ (2).

Na području Unsko-sanskog kantona prisutan je problem kod smještaja žrtava nasilja u porodici, jer postojeća „sigurna kuća“ u Bihaću ima mali kapacitet i izražne probleme sa financijama.

U skladu sa članom 18.Pravilnika o načinu provođenja zaštitnih mjera, koje su u nadležnosti policije organizacione jedinice (policajke stanice) su nadležnim sudovima podnijeli 147 (više za 36 ili 32,4 % u odnosu na prošlu godinu) zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera.

Bitno je istaći i potrebu opremanja posebnih prostorija unutar MUP USK, odnosno drugih organizacionih jedinica, za rad sa žrtvama nasilja u porodici gdje se nerijetko kao žrtve pojavljuju djeca različite starosne dobi.

III OCJENA STANJA

A / Osnovna ocjena

Nasilje u porodici je oblik nasilja evidentiran i na ovom kantonu i vrši se kroz činjenje krivičnih djela, kao najtežih oblika, preko prekršaja, do incidenata koji su najlakši oblici, koji mogu asocirati na nasilje ili njegovu najavu.

Iako je najvažniji oblik djelovanja prevencija ili pak kad je nasilje niskog intenziteta, važno je istaći da se ipak policija susreće uglavnom sa posljedicama nasilja, kada je ono poprimilo teže oblike i posljedice.

Saznanja ukazuju da ima još uvijek slučajeva skrivanja nasilja zbog stida, zablude, neupućenosti, straha i osude okoline, ekonomski ovisnosti o nasilniku, želje da se pokuša sačuvati porodica, tako da se može otkriti samo proaktivnim radom ne samo policije već i drugih institucija.

Svjesnost o opasnostima od nasilja je u porastu čemu doprinose razne edukacije i sl., a posebno je važno potpisivanje Protokola postupanja nadležnih institucija u slučajevima nasilja u porodici za općine USK, gdje su utvrđene konkretnе aktivnosti i postupci svih institucija. Ministarstvo unutrašnjih poslova USK primjenjuje Protokol od oktobra 2012.godine.

Prema zapažanjima policije na pojave nasilja u porodici se nerijetko negativno odražava teško ekonomsko-socijalno stanje, slabljenje funkcije braka i porodice, nezaposlanost, neizvjesna

budućnost, alkoholizam i zloupotreba droga, konzervativan odgoj, shvatanja u nekim sredinama da su fizička i druga maltretiranja žena (supruga) pa i djece kao najčeščih žrtava dozvoljena i normalna pojava itd.

Na nivou MUP USK određeni su policijski službenici koji pored drugih poslova, postupaju u oblasti nasilja u porodici kontinuirano se vrši edukacija i usavršavanje.

U skladu sa Planom edukacije policijskih službenika na temu „Nasilje u porodici“ br. 05-04/06-12/18 od dana 14.02.2018. godine u vremenskom periodu od 19.02.-13.03.2018. godine od strane policijskog službenika Odsjeka za maloljetničku delikvenciju, seksualne delikte i nasilje u porodici, Hrnjica Esme, uz koordinaciju policijskog službenika Odsjeka za edukaciju Jušić Asmira održana je navedena edukacija u svim policijskim stanicama na području USK-a a istoj su prisustvovala ukupno 122 policijska službenika.

Dana 15. i 16.02.2018. godine u organizaciji „OESC BiH“ u hotelu „Terme“ u Sarajevu-Iliča, održan je semira na temu „Unapređenje saradnje i razmjena iskustava u predmetima nasilja u porodici“ kojoj je prisustvovao jedan policijski službenik Uprave policije MUP-a USK-a (PS Velika Kladuša).

U poređenju sa 2017.godinom broj slučajeva krivičnih djela nasilja u porodici smanjen je za 17 slučajeva ili 11 % s smanjen je i broj prekršaja za 20 ili 39,2%.

Po rasprostranjenosti po općinama nasiljem u porodici najviše su ugrožene porodice na području grada Bihaća (41), grada Cazina (35), općine Velika Kladuša (26), općine Ključ (11) Sanski Most (17), općine Bosanska Krupa (9), općine Sanski Most (7), a nešto manje je izraženo na općinama Bužim (4) i Bosanski Petrovac (4).

Od ukupno 137 nasilnika najčešći su nasilnici muževi (94), a od 169 žrtava najviše ima žena (94).

Nasilje se obavlja i kroz druge grupe krivičnih djela i to: “Teška tjelesna povreda (23) „Lahka tjelesna povreda“ (52), „oduzimanje djeteta ili maloljetnika“ (1).

Neophodno je poboljšati uslove za rad sa žrtvama nasilja u porodici, a nedostaju i prostori za provođenje izrečenih zaštitnih mjera.

U cjelini gledano stanje nasilja u porodici na području USK može se ocijeniti kao zadovoljavajuće.

B / REZIME

Nasilje u porodici je u raznovrsnim oblicima prisutno i na USK, te njegova brojnost zahtjeva još bolju povezanost i zajedničko djelovanje institucija sa svim institucijama čiji rad mora biti sinhroniziran.

Posebno treba naglasiti:

- U 2018.godini ukupno „nasilje u porodici“ ima smanjenje od 11 %.
- Nasilje u porodici je najizraženije u gradovima Bihać i Cazin, a najmanje je izvršeno u općinama Bosanski Petrovac i Bužim.
- Pored krivičnog djela iz člana 222. KZ FBiH „nasilje u porodici“ vrši se i kroz grupe krivičnih djela protiv života i tijela, protiv spolne slobode i morala i protiv braka, porodice i mladeži.
- U 2018. godini nadležnim sudovima podneseno je 147 zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera
- Krivično djelo nasilja u porodici najčešće vrše muževi, a najčešće žrtve su supruge (žene).

- Ohrabruje porast svijesti žrtava da nasilje prijave nadležnoj instituciji, ali je evidentna nedovoljna educiranost stanovništva u ovoj oblasti.
- Jedan dio „nasilja u porodici“ se iz raznih razloga ne prijavljuje policiji, te je neophodan dalji proaktivni rad policije na njegovom otkrivanju.
- Neophodno je poboljšati i uslove za rad sa žrtvama nasilja kroz opremanje adekvatnih prostorija na svim općinama.

C – Prijedlog mjera

- ❖ *Ažurirati evidencije, te nastaviti aktivnosti policije na prevenciji nasilja u porodici. Intenzivno prikupljati saznanja i o nasilju kada je niskog intenziteta, te ostvariti potpunu kontrolu nad već evidentiranim počiniocima, te sredinama sa već indiciranim nasiljem.*
- ❖ *Jačati suradnju sa centrima za socijalni rad, pravosudnim organima i drugim institucijama, razmjenjivati podatke i uskladiti zajedničko djelovanje, u skladu sa potpisanim Protokolom iz 2012.godine.*
- ❖ *Podatke o pojавama nasilja u porodici i aktivnostima policije prezentirati kroz oblike rada policije u zajednici, vodeći računa o zaštiti integriteta žrtve i onemogućavanju nastavka nasilja.*
- ❖ *Nastaviti sa daljim edukacijama i specijalizacijom policijskih službenika za ovaj složen oblik nasilja uključujući što veći broj žena, policijskih službenika.*
- ❖ *U narednom periodu intenzivnije raditi na primjeni Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i dosljednoj primjeni Pravilnika o načinu provođenja zaštitnih mjera.*
- ❖ *Nastaviti aktivnosti na poboljšanju uslova za rad u oblasti nasilja u porodici i adekvatnom opremanju policije.*

KN/FE

Mujo Korić

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 9/17), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 2019.godine, donosi:

Z A K L J U Č A K

I

Usvaja se Informacija o stanju nasilja u porodici na području USK za 2018. godinu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja .

Broj: _____ /19
Dana: _____ 2019.godine

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona

Agan Bunić